

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Adalet Bakanlığı'nın sorumluluk alanında bulunan ceza infaz kurumlarında yaşam, sağlık, insan onuru, eşitlik ve haberleşme haklarına ilişkin ihlaller uzun süredir kamuoyuna yansımakta; sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ve cezaevlerinden gelen başvurular bu ihlallerin yapısal ve sistematik bir nitelik kazandığını ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Urfa Şubesi Hapishane Komisyonu tarafından hazırlanan Haziran-Aralık 2025 Hapishaneler Hak İhlalleri Raporu ile birlikte tarafıma iletilen güncel bilgiler, Siverek T2 T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulan siyasi tutsakların ağır ve süreklilik arz eden hak ihlallerine maruz bırakıldığını göstermektedir.

Aktarılan bilgilere göre Siverek T2 Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ağız içi arama dayatması sürdürülmekte; bu uygulama yalnızca siyasi tutsaklara yöneltilmekte, adli mahpuslar bakımından ise aynı uygulama yapılmamaktadır. İnsan onurunu zedeleyen bu dayatma nedeniyle siyasi tutsaklar hastaneye sevk edilmemekte ya da sevke çıkmayı reddetmek zorunda bırakılmaktadır. Bu durum, sağlık hakkının fiilen ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir.

Ağız içi arama uygulaması, herhangi bir somut güvenlik gerekçesine dayanmaksızın ve istisnai olmaktan çıkarılarak rutin hale getirilmiş; siyasi tutsaklar üzerinde bir baskı ve yıldırma aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu uygulama, Anayasa'nın insan onuruna saygı ilkesine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin kötü muamele yasağına ve mahpusların sağlık hakkına ilişkin uluslararası standartlara açıkça aykırıdır.

Siverek T2 Cezaevi'nde yaşanan bu uygulamalar üzerine, cezaevinde bulunan siyasi tutsaklar tarafından Siverek T2 CİK Meclis Grubu aracılığıyla, tutsaklar ile cezaevi yönetimi arasında görüşme yapılması talep edilmiştir. Ancak bu talebin karşılanıp karşılanmadığına, sorunların çözümüne yönelik herhangi bir adım atılıp atılmadığına dair kamuoyuna yansıyan bir bilgi bulunmamaktadır.

Sağlık hizmetine erişimin ağız içi arama dayatması yoluyla engellenmesi, ceza infaz kurumlarında devletin pozitif yükümlülüklerinin açık ihlali niteliğindedir. Mahpusların tedaviye erişimini fiilen imkânsız hale getiren bu uygulama, telafisi mümkün olmayan sağlık sorunlarına ve yaşam hakkı ihlallerine yol açabilecek niteliktedir.

Öte yandan, ağız içi arama uygulamasının yalnızca siyasi tutsaklara dayatılması, ceza infaz kurumunda açık bir ayrımcı rejimin varlığına işaret etmektedir. Suç türüne dayalı bu farklı muamele, Anayasa'da güvence altına alınan eşitlik ilkesinin ihlali anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Siverek T2 T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ağız içi arama uygulaması halen devam etmekte midir?
- 2- Bu uygulamanın yasal ve mevzuatsal dayanağı nedir, hangi durumlarda ve hangi kriterlere göre uygulanmaktadır?
- 3- Ağız içi arama dayatmasının yalnızca siyasi tutsaklara uygulanmasının gerekçesi nedir?
- 4- Bu uygulama nedeniyle hastaneye sevk edilmeyen ya da sevke çıkmayan siyasi tutsak sayısı kaçtır?
- 5- Ağız içi arama dayatması sebebiyle sağlık hizmetine erişemeyen tutsakların sağlık durumlarına ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir değerlendirme bulunmakta mıdır?
- 6- Siverek T2 Cezaevinde 2025 yılı içerisinde siyasi tutsaklar için yapılan hastane sevk taleplerinin kaç bu gerekçeyle gerçekleşmemiştir?
- 7- Ağız içi arama uygulamasının insan onurunu zedeleyici ve kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin iddialar hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
- 8- Siverek T2 CİK Meclis Grubu tarafından, tutsaklar ile cezaevi yönetimi arasında görüşme yapılması yönünde iletilen talep Bakanlığınıza ulaşmış mıdır?
- 9- Söz konusu görüşme talebi karşılanmış mıdır, karşılanmadıysa gerekçesi nedir?
- 10- Cezaevinde sağlık hakkına erişimin ağız içi arama uygulaması yoluyla fiilen engellenmesine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya denetim yapılmış mıdır?
- 11- Siverek T2 Cezaevinde adli ve siyasi mahpuslar arasında farklı infaz ve güvenlik uygulamaları yapılmakta mıdır?
- 12- Suç türüne dayalı bu farklı uygulamaların Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olduğu yönündeki değerlendirmelere ilişkin Bakanlığınızın yaklaşımı nedir?
- 13- Siverek T2 T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tespit edilen bu ihlallere ilişkin olarak sorumlular hakkında herhangi bir idari veya disiplin soruşturması başlatılmış mıdır?